

โครงการศึกษาระบบการสำแดงและติดตามแหล่งที่มาของพลอยสี

บทคัดย่อ

แนวโน้มการติดตามและการระบุแหล่งที่มาของพลอยสีเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นมาก ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการที่มีความโปร่งใสและจริยธรรมมากขึ้น จากสาเหตุดังกล่าว ผู้บริโภคในปัจจุบันจึงต้องการรายละเอียดข้อมูลแหล่งที่มาของอัญมณีมากขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงในการสนับสนุนธุรกิจที่ขาดจริยธรรมทางการค้า

ดังนั้น สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (Gem and Jewelry Institute of Thailand (Public Organization) : GIT) จึงได้ร่วมกับบริษัท โบลีเกอร์แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ศึกษาการระบบการสำแดงและติดตามแหล่งที่มาของพลอยสีโดยอาศัยการศึกษาแนวทางและขั้นตอนการติดตามแหล่งที่มาของพลอยสีในต่างประเทศในปัจจุบัน ทั้งระบบติดตามแหล่งที่มาของอัญมณีบนระบบบล็อกเชน และระบบที่มีใช้ดิจิทัล ประกอบกับการวิเคราะห์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders Analysis) เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการพัฒนาหรือประยุกต์ใช้งานระบบติดตามแหล่งที่มาของพลอยสีในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย

ผลจากการศึกษาพบว่า ระบบการติดตามแหล่งที่มาของอัญมณีในปัจจุบันได้นำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้ในการสนับสนุนความโปร่งใสและน่าเชื่อถือให้แก่อัญมณีและเครื่องประดับมากขึ้น เช่น ระบบ Trustchain ของ De Beers ระบบ Tracr ของ Richline และระบบ Provenance Proof ของ Gübelin โดยเทคโนโลยีบล็อกเชนจะเข้ามาช่วยให้การเก็บบันทึกข้อมูลธุรกรรมต่างๆ บนเครือข่ายไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ พร้อมทั้งมีการบันทึกเวลาการเกิดกิจกรรมการเพิ่มมูลค่าหรือธุรกรรมที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ จึงช่วยลดช่องโหว่ในการปลอมแปลงข้อมูลและช่วยบันทึกข้อมูลการทำธุรกรรมและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับอัญมณีแต่ละชิ้นตลอดห่วงโซ่อุปทานได้ง่ายและน่าเชื่อถือมากขึ้นจนช่วยเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าได้

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิเคราะห์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยส่วนมากยังขาดความเข้าใจและมีความกังวลต่อการใช้งานเทคโนโลยีบล็อกเชน โดยเฉพาะในประเด็นด้านความเสี่ยงของระดับการเปิดเผยข้อมูลบนระบบติดตามแหล่งที่มาของพลอยสีบนระบบบล็อกเชน และต้นทุนส่วนเพิ่มในการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้งาน

GIT ในฐานะสถาบันหลักเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับไทยให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก จึงต้องมีบทบาทในการสร้างความตระหนักถึงประโยชน์และผลกระทบของเทคโนโลยีบล็อกเชนที่มีต่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศ โดยอาจเริ่มจากการผลักดันให้ผู้ประกอบการทดลองใช้งานระบบติดตามแหล่งที่มาของพลอยสี เช่น ระบบ Provenance Proof พร้อมเก็บความคิดเห็นจากการใช้งานระบบฯ ของผู้ประกอบการ เพื่อสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานระบบฯ ในระยะแรก จากนั้น GIT จึงพัฒนาบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบฯ ในระดับที่สูงขึ้น และค้นหาพันธมิตรทางธุรกิจที่จะช่วยส่งเสริมให้อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นให้เข้าร่วมใช้งานระบบบล็อกเชนในระยะถัดไป

GIT

Gem and Jewelry Research & Development Department

ฝ่ายวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ฝ่ายวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับ

อีเมล rd@git.or.th ทางไลน์ที่ [git_rd_department](#)

โทรศัพท์ 02 634 4999 ต่อ 451 – 456 หรือ 090 090 1741